

روایت رسول منتخب‌نیا از رویکرد جریان‌های سیاسی در سیاست خارجی **نایکی می‌گوید بالای چشم‌روسیه ابروست، موضع می‌گیرند**
سیاست خارجی باید بر پایه عقلانیت باشد نه کینه‌های گذشته

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب در خصوص روابط معقول و مطلوب میان ایران و سایر کشورها اظهار داشت: بالاخره دولت‌ها قرار است عصاره ملت‌ها باشند و مدیریت کشورها را به عهد بگیند. اگر آنها کاری به کار ما نداشته باشند، ما هم نباید کاری به کار آنها داشته باشیم؛ حتی می‌توانیم بر اساس سه اصل مورد تأکید رهبری، امام و دیگران، یعنی حکمت، عزت و مصلحت، رابطه‌ای سالم‌ت‌آمیز برقرار کنیم. هر جا که منافع مان تأمین شود و به ما آسیب نرساند، باید با آنها ارتباط و مبادلات مختلف داشته باشیم و در مواقع لازم یکدیگر را پشتیبانی کنیم. حجت‌الاسلام رسول منتخب‌نیا گفت: آمریکا جنایت‌های زیادی نسبت به ایران انجام داده است. در دوران رژیم گذشته، همان‌طور که گفته شد، سفارت این کشور عملانه جاسوسی و محل توطئه بود؛ این واقعیتی انکارناپذیر است. اما با این حال، همان آمریکایی که امام خمینی (ره) از آن به عنوان «شیطان بزرگ» یاد می‌کرد، بارها فرمودند: «اگر آمریکا آدم شود، با آن رابطه برقرار می‌کنیم». بنابراین همان امامی که تعبیر «شیطان بزرگ» را به کار برد، در عین حال می‌گفت: اگر آمریکا آدم شود، ما با آن رابطه برقرار می‌کنیم. دبیرکل حزب جمهوری‌ت ایران اسلامی بیان کرد: دربارهٔ روسیه نیز همین نگاه وجود دارد. شوروی سابق در طول تاریخ شاید حتی بیش از آمریکا و غرب به ایران ظلم کرده و جنایت‌های گوناگونی مرتکب شده است؛ فهرستی آنها نیاز به برشمردن ندارد. الان هم نه آمریکا، نه کشورهای اروپایی و نه روسیه و نه چین هیچ‌کدام‌شان دل‌شان به حال ملت ما نمی‌سوزد؛ ساختار حکومتی آنها این‌گونه است. ما با مردم آن کشورها کاری نداریم؛ مردم آنها هم با ما رهن‌ما هستند و همه مثل ما فرزندان آدم‌اند، اما هیات حاکمه‌ای که بر این کشورها حکومت می‌کند، سیاست منافع ملی خود را دنبال می‌کند. منافع ملی آنها در گسترش قدرت و ثروت‌شان است و در این زمینه تفاوتی میان شرق و غرب نیست. به نوشته خبرآنلاین: وی افزود: امام می‌گفت آمریکا، انگلیس و شوروی هرکدام به نحوی خطرناک هستند؛ حالا عده‌ای می‌آیند و می‌گویند فقط باید به آمریکا و غرب تکیه کنیم و آنها را امهد اصلاحات بدانیم؛ گروهی دیگر می‌گویند قدرت‌های شرقی مانند روسیه و چین قابل اتکا هستند. هر دو نگاه غلط است و بیراهه‌اند. آنچه برای ما اهمیت دارد، حفظ منافع ملی است. اگر آنها برخوردی سالم‌ت‌آمیز، عادلانه و منصفانه داشته باشند، ما هم با آنها رابطه برقرار می‌کنیم؛ چه آمریکا، چه اروپا، چه روسیه و چین یا هر جای دیگر. اگر دیدیم که آنها منافع ما را رعایت نمی‌کنند یا قصد تعرض دارند، باید نگاه و رفتار دیگری نسبت به آنها داشته باشیم. قبل از انقلاب، تجاوزات آمریکا و غرب در ایران پررنگ‌تر بود؛ روسیه هم در طول تاریخ تجاوزاتی داشته است و سابقه‌اش طولانی است، اما در آن دوره حضور غربی‌ها بیشتر بود. امام می‌گفت این «شیطان بزرگ» هستند اما اگر آدم شوند باید رابطه برقرار کرد. حالا اگر کسی بگوید ما به خاطر ظلم‌های گذشته تا باید با آنها دشمن باشیم، چه آمریکا، چه روسیه یا چین، این موضع منطقی و عملی نیست؛ نباید صرفا بر اساس کینه گذشته، از هرگونه رابطه‌ای با هیچ‌یک از آنها به‌طور قاطع و ابدی صرف‌نظر کنیم.

● **جنگ و جنگ‌افروها**

منتخب‌نیا اظهار کرد: ما باید ملاک را منافع ملی قرار دهیم؛ چیزی که در کشور ما جای آن خالی است. بارها گفته‌ام: منافع ملی باید تعیین‌کننده باشد، نه احساسات، عواطف یا منافع فردی و گروهی که ما ر یک‌مرتبه به سوی

آمریکا می‌کشاند یا یک‌مرتبه به سوی روسیه یا

چین و امثال آن. باید ببینیم منافع ملی مان

کجا تأمین می‌شود و اصل رابر صلح بگذاریم.

همه گروه‌ها باید این را مدنظر داشته باشند؛

این یک اصل قرآنی است، در قرآن اساسی

هم آمده، امام بزرگوار و بنیان‌گذار جمهوری

اسلامی بر آن تأکید کرده‌اند و رهبر انقلاب نیز

همین را می‌گویند؛ اصل، صلح است، نه جنگ.

جنگ‌افروها اگر می‌خواهند بجنگند، شخصا

بروند بجنگند. میدان جنگ کم نیست؛ در

غزه، در لبنان یا هر جای دیگر بروند بجنگند.

اما آنچه در این کشور باید حاکم باشد، صلح

و سازش است. ما همان‌طور که برونده آمریکا

رادر گذشته سیاه می‌دانیم، نسبت به روسیه،

چین و برخی کشورهای دیگر نیز همین نگاه را

داریم. اما امروز باید منافع فعلی خودمان را در

نظر بگیریم. باید ببینیم چه کنیم که کشورمان

از نظر اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و سایر

زمینه‌ها بتواند پیشرفت کند. وی ادامه داد:

بازهم تأکید می‌کنم: آرزو دارم روزی بزرگان و

عملای کشور بنشینند و مفهوم منافع ملی

ایران را تفسیر و تبیین کنند تا به یک اتفاق نظر

برسیم. نباید هر گروهی هر خیزد و عده‌ای طرفدار

روسیه شوند و اگر کسی فقط بگوید «بالای

چشم روسیه ابروست»، از تریبون‌های مختلف

علیه او حمله کنند و توصیه حساب‌های

سیاسی به‌را بیندازند.

«آرمان ملی» پیشنهاد کمیته سیاسی جبهه اصلاحات به سیدمحمد خاتمی را بررسی می‌کند

نوسازی اصلاحات؛ بازگشت به مردم

◀ **سیدمحمد خاتمی**: سخن‌های تهدید‌آمیز و تحریک‌کننده روزنه‌های امید را مسدود می‌کند

بیانیه‌ای خطاب سیدمحمد خاتمی، رئیس دولت اصلاحات خواستار بازنگری و نوزایی در گفتن‌ان اصلاح‌طلبی گردید. در این بیانیه آمده است: به‌نظر کمیته سیاسی، اصلاح‌طلبی نه پایان یافته و نه بی‌اثر شده است. اما به‌شدت نیازمند تغییر در رویکرد و پارادایم کنشگری است. اصلاح‌طلبی امروز نمی‌تواند همان اصلاح‌طلبی دهه هفتاد باشد. آن گفت‌مان در رست‌ر امید، امکان و اعتماد شکل گرفته بود، اما امروز ما در شرایطی بسر می‌بریم که با فشارهای اقتصادی و اجتماعی و محدودیت در فرصت‌های اصلاح و گفت‌وگو مواجه‌ایم. بنابراین، اگر اصلاح‌طلبی بخواهد معنا و اثر تازه‌ای بیابد، باید از مشی قدرت‌محور به جامعه‌محور، و از اصلاح‌طلبی محافظه‌کارانه به اصلاح‌طلبی مسئولانه و اخلاقی گذر کند. یعنی باید از انتظار برای

گشایش از بالا، به ساختن ظرفیت اجتماعی و فرهنگی از پایین روی آوریم. در بخشی از این بیانیه در این خصوص که گوش شنوایی در جامعه وجود دارد یا خیر، آمده است: در سطوح رسمی شاید فرصت

حمایت ازدولت

که دوستدار ایران و دارای امکانات معنوی، فکری و مادی برای خدمت به این مردم و کشورند برداشته‌شود و بالاخره در جهت تحقق وعده‌های رئیس‌جمهور محترم به مردم از جمله اصلاح وضع ناگوار اینترنت که بخش قابل توجهی از زندگی روزمره و اقتصادی و اجتماعی مردم به آن وابسته است‌گام‌های محکم‌تر و ثمربخش‌تری برداشته‌شود. رئیس‌جمهور اسبق کشورمان بیان کرد: در همه این زمینه‌ها اگر وضع بدتر نشده باشد، بهتر نشده است. وی ادامه داد: سخن‌های تهدید‌آمیز

«آرمان ملی» خروج برجام از دستور کار شورای حکام را تحلیل می‌کند

ایران و آژانس در چارچوب پادمانی

انرژی اتمی یک سیستم بازرسی و تأیید استفاده صلح‌آمیز مواد هسته‌ای به عنوان بخشی از پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) است که تحت نظارت سازمان آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای قرار دارد. در ادامه روند روابط ایران و آژانس رابرسی خواهیم کرد.

◀ **فرجام برجام!**

باتوجه به اینکه دولت‌های مسکو و پکن در کنار ایران تلاش دارند تا از فعال شدن مکانیسم ماشه جلوگیری کنند ولی گویا برجام از دستور کار خارج شده است. در ادامه اطلاعات منتشر شده در این زمینه باید بگوییم که دبیرخانهٔ آژانس در پیام خود اعلام کرده که جلسه شورای حکام چهارشنبه هفته آینده در واپسین روزهای آبان ماه در وین برگزار خواهد شد و مباحث آن شامل موضوعاتی نظیر عضویت کشورها، گزارش همکاری‌های فنی، ایمنی و حمل‌ونقل مواد رادیواکتیو، وضعیت راستی‌آزمایی در کره شمالی و سوریه، پرونده پیش‌رانه هسته‌ای در استرالیا و برزیل، و همچنین اجرای توافق نامه‌های پادمانی کشورهای عضو از جمله ایران در این نشست مطرح خواهد شد. در این بین باید بگوییم که در ادامه گزارش شورای حکام اشاره‌ای به قطعنامه ۲۲۳۱ و تعهدات برجامی نشده و نام ایران تنها در بخش توافق نامه پادمان آمده است. موضوعی که نشان می‌دهد پیگیری مسائل مربوط به برجام از دستور کار شورای حکام کنار گذاشته شده است. باید به این مورد هم اشاره کنیم که دوره ۱۰ ساله قطعنامه ۲۲۳۱ در ۲۶ مهرماه ۱۴۰۴ به پایان رسیده و وظیفه گزارش دهی مدیرکل درباره اجرای تعهدات برجامی ایران خاتمه یافته است. به همین دلیل، پرونده ایران در حوزه عدم اشاعه دیگر در دستورکار شورای حکام قرار نخواهد گرفت.

◀ **تلاش‌های دیپلماتیک**

همانطوری که مطالعه کردید تلاش‌های سه

گفت‌وگو محدود باشد، اما در جامعه هنوز امید زنده است؛ نه به افراد و جناح‌ها، بلکه به امکان نجات ایران از مسیر عقلانیت، عدالت و گفت‌وگو. مردم ممکن است از اصلاح‌طلبان ناامید شده باشند، اما هنوز از اصلاح به‌عنوان راه، دست نکشیده‌اند. اگر ما بتوانیم نشان دهیم که اصلاح‌طلبی یعنی صداقت، شجاعت و مسئولیت‌پذیری در برابر رنج مردم، این گوش شنوا دوباره بازخواهد گشت.

◀ **اقدام اساسی**

در ادامه کمیته سیاسی جبهه اصلاحات ۵ اقدام اساسی را به‌عنوان مسیر خروج از وضعیت موجود و احیای اصلاح‌طلبان پیشنهاد کرده است. نخستین و بنیادی‌ترین کار، بازگشت به جامعه است. اصلاح‌طلبی باید از اتاق‌های سیاست به میدان زندگی مردم بازگردد. ما باید در کنار گروه‌های اجتماعی، صنفی، زنان، معلمان، کارگران و جوانان بایستیم، دردشان را بشنویم، نه برای شعار دادن، بلکه برای یادگیری و همراهی. بدون حضور میدانی و بدون گفت‌وگو با جامعه، هیچ اصلاحی پایدار نخواهد ماند. دوم: اصلاح‌طلبی در این مرحله باید از سطح جناحی فراتر رود و به حرکتی فراگیر برای نجات ایران از بحران‌ها تبدیل شود. گفت‌مانی که هدفش، حفظ تمامیت ایران، جلوگیری از خشونت داخلی و بازسازی اعتماد عمومی باشد. سوم: مردم به اصلاح‌طلبان زمانی اعتماد می‌کنند که مرز اخلاقی ما با قدرت روشن باشد. هیچ اصلاحی بدون صداقت ممکن نیست. ما باید صریح بگوییم که در برابر بی‌عدالتی و محدودیت‌های نا عادلانه ایستاده‌ایم. چهارم: یکی از افت‌های سال‌های گذشته، تبدیل اصلاح‌طلبی به نوعی سیاست توجیه بود؛ زمان آن رسیده است که اصلاح‌طلبی به جای دفاع از گذشته، به نقد صادقانه خود بپردازد. در نهایت، اصلاح‌طلبی باید خود را از نظر ساختار نیز نوسازی کند. نسل جدید باید در تصمیم‌گیری‌ها حضور واقعی داشته باشد. جبهه اصلاحات باید، ز شفاف و پاسخگو شود. این بیانیه می‌افزاید: امروز اصلاح‌طلبی اگر بخواهد بماند، باید با اصلاح خود آغاز کند.

حمایت ازدولت

و تحریک‌کننده به خصوص از تریبون‌های رسمی و تکیه روی شعارهای ناچیز روزنه‌های امید را مسدود می‌کند. خاتمی تصریح کرد: اگر خیر کشور و مردم و اعتلاء و اقتدار مهین را می‌خواهیم باید هدف اصلی همه به خصوص نظام حکمرانی عبارت باشد از برخورد ارکردن کشور از اقتصاد قوی و مبارزه اساسی و پیگیر با فقر و فساد و تبعیض و بهبود وضع تولید و عدالت و کسب رضایت مردم برای این کار علاوه بر عوض کردن نگاه خود در روابط خارجی باید با برخورداری از دیپلماسی فعال، واقعی، آگاه و شجاع که خط قرمزش تأمین عزت مهین و مصالح ملی و رفع تنگناها و محدودیت‌ها از جمله تحریم‌ها که بر اقتصاد و معیشت و حتی توان نظامی اثر منفی داشته است، پیش رفت. وی گفت: باید دولت را حمایت کرد. دولتی که با مشکلات و موانع فراوان تلاش می‌کند که مردم را راضی و مهین‌ر اسیربلند کند. لیل انتظار این است که دولت محترم هم برای بازپس گرفتن حقوق و اختیارات خود و اعمال بهتر و بیشتر آنچه در اختیار دارد تلاش بیشتر، علمی‌تر و با برنامه‌ریزی منجیده‌تر کند.

سیاست

گزارش

رسانی، سرشاخ با اشخاص یا بازیکن یارکوب برای دولتی‌ها

پشت پرده حملات نماینده سوپر انقلابی به معاون اول دولت

این روزها شمشیر حمید رسایی علیه دولت و به‌ویژه محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور، از همیشه تیزتر شده است. خبرآنلاین نوشت: او که پس از فشارهای فراوان توانست مانع ادامه حضور محمد جواد ظریف در کابینه چهاردهم شود، این روزها از هر تریبونی استفاده می‌کند تا جایگاه عارف را غیرقانونی جلوه داده و آن را زیرسؤال ببرد. این در حالی است که مسعود پزشکیان نیز بارها در صحن مجلس و در مصاحبه‌های خود از مشورت با رهبری برای انتخاب کابینه سخن گفته و تأکید کرده است که در انتخاب مسئولان، از مراجع چهارگانه استعلام انجام می‌شود. با این وجود، رسایی قصد دارد با زیرسؤال بردن مراجع چهارگانه، خود را با حاشیه‌ها سرگرم کند.

◀ **رسایی دنبال چیست؟**

اگرچه حمید رسایی سال گذشته نیز به حضور محمدرضا عارف در سمت معاون اولی دولت اعتراض داشت، اما شدت حملات اخیر او، به‌ویژه پس از آنکه دولت لایحه «قانون مشاغل حساس» را از مجلس استرداد کرد، قابل تأمل است. در روزهای اخیر در حالی که نمایندگان در دو نوبت قصد صبح و بعدازظهر به بررسی نحوه اجرای سال نخست «برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران» مشغول بودند و دولتمردان نیز برای ارائه گزارش به بهارستان رفته بودند، فیلمی از مناظره رسایی با جلال رشیدی‌ی کوچی، نماینده پیشین مجلس، منتشر شد. در این ویدیو، رسایی خطاب به عارف می‌گوید: «آقای عارف! لطفاً به مجلس نیایید. طبق قانون، جایگاه شما غیرقانونی است. نمی‌شود کیوسک یک‌دست فروش را در اهاواز به‌خاطر اجرای قانون خراب کنند. اما قانون درباره شما اجرا نشود». رسایی در ادامه به مساله تابعیت فرزند محمدرضا عارف اشاره کرده و بیان کرده است: «در ابتدا اطمینان نداشتم که فرزند آقای عارف تابعیت خارجی دارد، اما پس از مدتی اسناد و شواهد لازم به دستم رسید و موضوع تأیید شد. حتی در گفت‌وگوهای مستقیم با خود آقای عارف، از جمله در مراسم ۲۲ بهمن که ایشان از پاسخ‌گویی خودداری کردند، این موضوع برای من محرز شد». وی در بخش دیگری از اظهارات‌اش مدعی شد: «از ایشان راحل خواستم در صورت امکان، با تلف‌و تابعیت موضوع را حل و فصل کنند. اما آقای عارف گفتند من در کار فرزندانم دخالت نمی‌کنم و تأکید کردند که هرچه قانون بگوید، همان اجرا می‌شود». فارغ از آنکه مقدر اظهارات رسایی درباره جایگاه محمدرضا عارف درست است یا خیر، اما نیت خوانی او حاکی از آن دارد که رسایی تلاش دارد همان کاری که با ظریف کرد را با عارف نیز تکرار کند و با انداختن او از دولت، ضربه‌ای به بدنه دولت پزشکیان بزند. در واقع، او تلاش می‌کند تا در ماه‌های پایانی سال ۱۴۰۴ و با پشتیبانی طیف متبعوش، یعنی تشکل شریان و حامیان سعید جلیلی، دولت را سرگرم حواشی‌کردی و از مسائل اصلی چون رسیدگی به معیشت مردم و وضعیت اقتصادی پس از مکانیسم ماشه دور کند. تندروها که از اجرانشدن قانون غفاف و حجاب، حساسی عصبانی هستند و حتی تلاششان برای به‌اجرای آن نتیجه‌نداد، با این اقدام تلاش دارند تا کمی خشم خود را خالی کنند و از سوی دیگر برای بدنه هوادار خود رزت تأثیرگذاری بگیرند.

◀ **سرشاخ با اشخاص!**

رفتار این روزهای رسایی، ادامه همان الگوی قدیمی اوست: سیاست‌مداری که ادغام‌های سیاسی را با هیاهو و جنجال پیش می‌برد و ترجیح می‌دهد نقش منتقد تند را در هر صحنه‌ای ایفا کند. به بیان دیگر، این اولین بار نیست که حمید رسایی به مخالفت با یک چهره سیاسی یا مسئول ارشد کشور برمی‌خیزد. او که سابقه طولانی در این قسم اظهارنظرها دارد، در جنجال ساری حتی تا توهین کردن به سردار شهید سلیمانی، علی‌لاریجانی و محمدباقر قالیباف نیز پیش رفته است. به عبارت دیگر، رسایی انگار عادت دارد تا با حملات تند و تیز به مخالفانش و با استراتژی فشار و تکرار، به مقصودش برسد، چنان‌که رسایی سهم زیادی در خروج محمد جواد ظریف از کابینه دولت چهاردهم دارد. او که دل «خوشی» از ظریف به دلیل برجام و مذاکرات ایران و آمریکا ندارد، سال گذشته بیشتر وقت خود را چه در مجلس و چه حتی در شبکه‌های اجتماعی‌اش صرف تذکر به ظریف کرده بود. همه‌های او و هم‌فکرانش به ظریف آن دل‌شدت پیدا کرد که در نهایت معاون راهبردی رئیس‌جمهوری را مجبور به استعفا کردند. یا حتی در جریان انتخابات مجلس دوازدهم، در حالی‌که رهبر انقلاب به‌صراحت به کاندیداهای انتخابات تذکر داده و گفته بودند: «منتخبان مجلس جدید مراقبت کنند و نگذارند شیرینی تشکیل مجلس در کام مردم و فضای سیاسی باطراوت کشور تلخ شود، ضمن اینکه اگر مجلس دچار دعوای ستیزه و مقابله و جبهه‌بندی‌های گوناگون شود، از کار اصلی خود باز می‌ماند»، رسایی با حضور در رسانه ملی، اذ‌عاهای را علیه قالیباف مطرح کرد که با خشم اصولگرایان مواجه شد. همین اقدامات و از سوی دیگر حواشی مانند «سیمونی‌گیت»، عملکرد مجلس یازدهم و حتی ادعای رانفی پور درباره رشوه ۱۴۰ سکه طلا از دلایل مهم در برای ریختن آرای قالیباف بود. یک جدای از زیرش آرای قالیباف، آنچه در اظهارات رسایی حائز اهمیت بود، بی‌توجهی به بیانات رهبری بود که اصولگرایان بارها بر آن تأکید کردند. در نهایت، آنچه رفتار و گفتار حمید رسایی نشان می‌دهد حاکی از آن است که او اهداف و مقاصد سیاسی خود را پشت کلماتی چون قانون، دوزندن قانون و حتی شفافیت پنهان کرده و با بازی کلمات و فشار می‌خواهد خواست هم‌قطارش را به سیاست‌یون اعمال کند؛ به عبارت دیگر او جزئی از یک برنامه حساب‌شده برای زدن چهره‌های میانه‌رو در دولت مسعود پزشکیان است و هرچند وقت یکبار به‌عنوان بازیکن یارکوب یکی از اعضای دولت وارد میدان می‌شود و مدتی را متمرکز بر سوزه مدنظر بازی می‌کند.